

Årgång 25 | Nr 2 | 2012

PARNASSIA

Föreningen Smålands Flora

Föreningen Smålands Flora

Föreningen startade år 1982. Den har för närvarande 275 medlemmar.

Medlemsavgiften för 2012 är 100 kr och för familjemedlemskap är avgiften 25 kr. För detta får du möjlighet att delta i föreningens aktiviteter! Fullbetalande får dessutom *Parnassia* (2 häften om året, tillsammans minst 32 sidor).

Föreningens plusgiro: 66 29 27 -3

Styrelse 2012-2013

Ordförande: Margareta Edqvist, Syrengatan 19, 571 39 Nässjö
Tel 0380 - 106 29. E-post margareta.edqvist@telia.com

Vice ordförande: Tomas Burén, Adelgatan 11A, 393 50 Kalmar
Tel 0480 - 251 89. E-post tomas.buren@netatonce.net

Sekreterare: Åke Widgren, Ronnebygatan 10, 371 32 Karlskrona
Tel 0455 - 31 17 41. E-post cotula@gmail.com

Kassör: Johan Blomby, Värendsgatan 5B, 342 30 Alvesta
Tel 070-327 39 61. E-post jblomby@gmail.com

Per Darell, Rökesvens väg 14, 342 34 Alvesta
E-post per.darell@netatonce.net

Måns Faxén, Skidsvängen 6B, 352 49 Växjö
Tel 0470 - 645 25 35. E-post manswinnem@yahoo.se

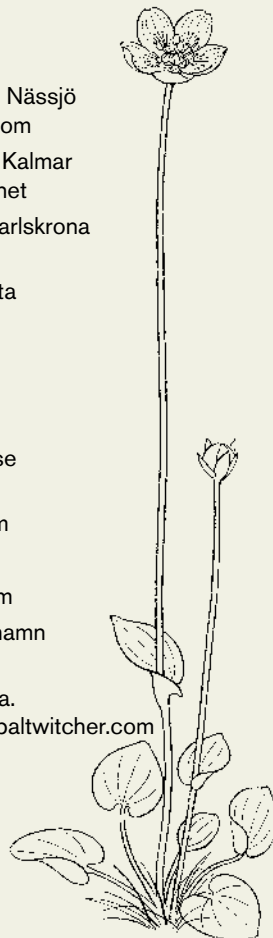
Marion Jannes, Dackevägen 25A, 352 46 Växjö
Tel 076-800 61 75. E-post marion.jannes@gmail.com

Henrik Kullberg, Mellängsgatan 2, 567 33 Vaggeryd
Tel 0393-101 83. E-post henrik.kullberg@hotmail.com

Åke Rühling, Humlekärshultsvägen 10, 572 41 Oskarshamn
Tel 0491 - 771 61. E-post ake.ruhling@telia.com

Nicklas Strömberg, Sågverksvägen 10, 570 84 Mörlunda.
Tel 070 - 205 49 78. E-post: nicklas.stromberg@globaltwitcher.com

Jonas Wäglind, Tegnérgatan 4B, 392 34 Kalmar
Tel 0480 - 212 59. E-post info@ekologa.se

Slätterblomma
Parnassia palustris

En märklig strandäng vid Norra Dragsviken

• Tomas Burén

På vägen ut till Skäggenäshalvön, i Ryssby socken ett par mil norr om Kalmar, passerar man Norra Dragsviken. Från vägen ser man ett vassområde i vikens sydvästra kant, som på håll inte verkar särskilt upphetsande. Här finns dock en av de mest speciella havsstrandängar som jag har sett. Anledningen är att sötvatten strömmar ut från Bäckeboåsen, vilket medför att arter som normalt hör hemma i sötvattenskärr kan växa tillsammans med typiska havsstrandsarter.

Det kanske mest spektakulära inslaget är den rikliga förekomsten av vanlig kärrspira *Pedicularis palustris* ssp. *palustris* bland vassen *Pbragmites australis*. Arten förekommer visserligen på strandängar i andra delar av landet, men i Kalmartrakten är den en stor sällsynthet. Tittar man lite närmare i den lite mer lågvuxna vegetationen innanför vassen hittar man typiska arter för traktens strandängar, som rödsäv *Blysmus rufus*, glesstarr *Carex distans*, segstarr *Carex extensa*, havssälting *Triglochin maritima*, bunge *Samolus valerandi* och strandmynta *Mentha aquatica* var. *litoralis*.

Lite längre västerut blir vegetationen mer kärrartad och den karaktäristiska doften av pors *Myrica gale* gör sig på-

Blommande gräsull 2012-05-22. Foto Tomas Burén

mind. Här brukar man kunna hitta tätört *Pinguicula vulgaris* och småsileshår *Drosera intermedia*, båda sällsynta vid kusten. En annan oväntad art är vitag *Rhynchospora alba*. Här finns också den för tillfället enda kända förekomsten av gräsull *Eriophorum latifolium* i Kalmar kommun. Den upptäcktes under den nationella våtmarksinventeringen

(VMI) på 1980-talet, men kom inte till föreningens kännedom förrän alla fynduppgifter från länets våtmarksinventering registrerades på Artportalen för några år sedan. Eftersom VMI-materialet innehåller en del tvivelaktiga uppgifter var jag först lite skeptisk till uppgiften, trots att det finns flera äldre noteringar från Skäggenäshalvön, men när jag besökte området 2009 lyckades jag återfinna gräsullen. Jag har bara hittat den inom ett område med några få meters diameter. Ängsull *Eriophorum angustifolium* finns spridd över betydligt större ytor.

I samma område har jag också hittat nålstarr *Carex dioica*. Även loppstarr *Carex pulicaris* har rapporterats från Norra Dragsviken, men jag har inte lyckats återfinna den. Andra förekommande arter är bland annat vattenklöver *Menyanthes trifoliata*, tagelsäv *Eleocharis quinqueflora*, dybladträ *Utricularia intermedia*, blåtåtel *Molinia caerulea*, stjärnstarr *Carex echinata* och spikblad *Hydrocotyle vulgaris*.

Längs stranden norrut finns mer normal havsstrandängsvegetation. Strandnål *Bupleurum tenuissimum* brukar gå att hitta på ett ställe. En bit innanför stranden finns ett fuktängsområde med en riklig förekomst av slidsilja *Selinum dubium*. I Småland finns arten numera endast i Kalmar kommun och nästan enbart på eller i anslutning till havsstrandängar. På Öland är den däremot ganska vanlig i diverse fuktiga gräsmarker.

Numera verkar hela området vid Norra Dragsviken vara ohävdad, förutom

Vanlig kärrespira 2012-05-22. Foto Tomas Burén

att delar av vassområdet brukar slås årligen. Tyvärr har den avslagna vassen lämnats kvar eller lagt upp i en stor hög i ena kanten. Jag tror fortfarande att det går hästar intill strandängen ibland, så det kanske finns hopp om att betet kan återupptas på ett större område.

Noggranna koordinater för de flesta arter finns på Artportalen. De mest intressanta delarna av strandängen finns runt 6295450/1535850 (RT90-koordinater).

Tomas Burén, Adelgatan 11A, 393 50 Kalmar. E-post: tomas.buren@kalmar.se

Brudsporre som trädgårdsogräs

• Åke Widgren

Att man kan göra oväntade växtfynd i trädgårdar känner alla botanister till. Vi har i Parnassia under årens lopp kunnat läsa om trädgårdsfynd av bland annat gyllenbräcka, förvildade oxbär och växter som spritts från talgbollar. Trädgården vid mitt föräldrahem i Vislanda är inget undantag. Bland oväntade växtfynd de senaste 25 åren kan nämnas sloknunneört *Corydalis pumila* och småhaverrot *Tragopogon pratensis* ssp. *minor*. Sloknunneörten dök för första gången upp i ett stenparti 1995 (4 plantor) och är nu rikligt spridd i hela trädgården. Varifrån den kommit kan man bara spekulera om, men troligen har jag själv ofrivilligt fört in den från Blekinge där den är ganska vanlig i kustbygden. Småhaverroten har funnits i trädgården sedan slutet av 1980-talet. Den har troligen sitt ursprung från växter som jag tog hem för artbestämning när jag inventerade för Smålands Flora, och sedan kastade i skogskanten utanför tomten.

Trädgårds- och jordgubbslandet har under senare år förfallit och blivit alltmer dominerat av diverse ogräs. Vid ett besök i Vislanda den 24 juni i år (2012) tyckte min svägerska att det var dags för en ”uppräckning”, och bad mig att

Brudsporrarna i jordgubbslandet. Foto Åke Widgren

följa med ut för att se om det fanns några växter som borde sparas innan

hon började rycka ogräs. Något oengagerad följde jag med ut. Jag kunde inte tänka mig att där skulle växa något som det fanns anledning att vara rädd om. På avstånd, bland halvhög rödsvingel i kanten av det förfallna jordgubbslandet, skymtade jag två blekröda blom-samlingar som verkade främmande. Jag gick närmare och såg genast att det var två nyutslagna plantor av brudsporre *Gymnadenisa conopsea*. Plantorna stod tätt ihop. Den största var 40 cm hög, med 14 cm långt rikblommigt ax och ca 2 cm breda blad. Höjden och bladbredden överensstämmer med underarten praktsporre *Gymnadenisa conopsea* ssp. *densiflora* som hittills inte påträffats i Småland. Praktsporrrens blomningstid är dock inte förrän i juli-augusti vilket gör att jag ändå anser att plantorna i Vislanda bör vara vanlig brudsporre *G. conopsea* ssp. *conopsea*.

Växtplatsen utgörs, som tidigare nämnts, av ett misskött jordgubbsland. De förkrympta jordgubbsplantorna är lätt räknade. Dominerande växter är rödsvingel *Festuca rubra* (bitvis ganska tät), rödven *Agrostis capillaris*, ängsgröe *Poa pratensis*, kråkvicker *Vicia cracca*, grässtjärnblomma *Stellaria graminea*, styvfibblor *Hieracium* sect. *Tridentata* och höstaster *Aster novi-belgii*. En halv-meter från brudsporrarna växer en liten planta av flikbjörnbär *Rubus laciniatus*, som helt säkert är fågelspridd.

Hur brudsporren hamnat i jordgubbslandet i Vislanda är en gåta, men den måste rimligen vara fröspridd. Att den

skulle ha följt med i samband med inplantering av någon växt är omöjligt; det har inte planterats något på 15-20 år. Det tar två år för en brudsporre att utvecklas från nygrott frö till grodd-planta med gröna blad (Meekers m fl 2012). Hur lång tid det tar att växa upp till en blommande planta har jag inte hittat någon uppgift om, men för vissa arter av nycklar *Orchis* spp. och *Dactylorhiza* spp. tar det 4-5 år, för nattviol *Platanthera* spp. 5-8 år, och för tvåblad *Neottia ovata* och krutbrännare *Neotinea ustulata* 13-15 år (Summerhayes 1951). Det innebär att det bör ha gått ett flertal år sedan ett frö grodde på platsen och gav upphov till den större av de två plantorna: den mindre har med all säkerhet uppkommit genom rotdelning. Orkidéer har synnerligen små frön, inte mycket större än pollenkorn, och de är även extremt lätta. 98 % av volymen i ett brudsporre-frö utgörs av ett hålrum, och enligt Rasmussen (1995) kan fröna vindspridas upp till 5-10 km från moderplantan. En fruktkapsel hos brudsporre kan innehålla mellan 2 000 och 4 000 frön (Meekers m fl 2012), vilket ger en mycket stor spridningspotential.

Brudsporre är mycket ovanlig i södra Småland. Närmaste växtplats finns i Höö naturreservat, drygt 2 mil söder om Vislanda, ett betydligt längre avstånd än vad som anses möjligt för arten att vindsprida sig. Många växter är fågelspridda, framförallt olika bärväxter och vattenväxter, men att brudsporren likt flikbjörnbäret strax intill skulle ha liftat med en fågel känns väldigt

långsökt. Den troligaste förklaringen är att jag själv ofrivilligt har spritt den, genom att något frö följt med i skorna eller kläderna efter ett besök på Öland.

Att orkidéer ibland etablerar sig i artificiella miljöer är välkänt. Exempelvis utgörs Blekinges största lokal för majnycklar *Orchis majalis* av en gammal övergiven handelsträdgård, och i en annan notis i detta nummer rapporteras ett fynd av johannesnycklar *Orchis militaris* på utfyllnadsmark i ett industriområde. Brudsporre förknippas mest med fina slätterängar och kalkgräsmarker, men kan även den etablera sig i människoskapade miljöer som jordvallar, nedlagda stenbrott och vägkanter (Meekers m fl 2012).

För att ett orkidéfrö skall kunna gro krävs mykorrhizasamverkan med en svamp. Orkidéer är inte särskilt kräsna i valet av svamppartner. En studie av brudsporrrens mykorrhizasvampar i norra och östra Tyskland har visat att brudsporrar kan bilda mykorrhiza med ett stort antal svamparter, främst bland basisiesvampar inom familjen Tulasnellaceae och Ceratobasidiaceae och ascomyceter (sporsäckssvampar) tillhörande ordningen Pezizales där bland annat murklor och skålsvampar ingår (Stark m fl 2009). En av de vanligaste svamparna inom Ceratobasidiaceae som bildar mykorrhiza med orkidéer är groddbränna (lackskorv, filtsjuka) *Rhizoctonia solani*, en jordlevande art som saknar fruktkroppar och som är en allvarlig skadegörare på potatis. Även

Närbild på en av brudsporrarna. Foto Åke Widgren

bland ogräsen finns flera värdväxter som kan uppföröka eller hålla svampen vid liv, exempelvis svinmålla *Chenopodium album*, penningört *Thlaspi arvense*, lomme *Capsella bursa-pastoris* och kvickrot *Elytrigia repens* (Jordbruksverket 2012). Kanske är det inte så konstigt att ett brudsporrefrö kan gro i ett gammalt jordgubbsland, trots allt?

Brudsporreplantornas storlek och rika blomning tyder på att de trivs i jordgubbslandet. Kommer det att dyka upp fler brudsporrar? Kommer plantorna att vara kortlivade? Frågorna är flera. Min enda ambition är att hålla växtplatsen öppen genom att klippa gräs och örter inom den omgivande kvadratmetern. Det skall bli intressant att följa utvecklingen de närmaste åren.

Litteratur

Jordbruksverket. 2012.

<<http://www.jordbruksverket.se/download/18.595401461210ae2d589800032279/Groddbr%25C3%25A4nna%2Be%2Bbrev%2Bapr%5B1%5D.pdf>> Hämtat 2012-11-01.

Meekers, T. Hutchings, M. J. Honnay, O. & Jacquemyn, H. 2012. Biological Flora of the British Isles: *Gymnadenia conopsea* s.l. *Journal of Ecology* 2012, 100, 1269-1288. British Ecological Society. <<http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/j.1365-2745.2012.02006.x/pdf>> Hämtat 2012-11-01.

Rasmussen, H. N. 1995. *Terrestrial Orchids: From Seed to Mycotrophic Plant*. Cambridge University Press, Cambridge.

Stark, C. Babik, W. & Durka, W. 2009. Fungi from the roots of the common terrestrial orchid *Gymnadenia conopsea*. *Mycological research* 113 (2009), 952-959. The British Mycological Society.

Summerhayes, V. S. 1951. *Wild Orchids of Britain*. London.

Du behövs som Floraväktare!

Floraväktarna är ett ideellt nätverk av naturintresserade personer som bevakar våra hotade kärlväxter genom återkommande besök på deras växtplatser.

Alla som är intresserade av växter och vår natur kan bli Floraväktare och hjälpa till i arbetet med att bevara våra arter och blomsterrika miljöer. Visst vill du delta? Du och Din medverkan är viktig för vår flora. Våra hotade växter behöver all den hjälp som landets Floraväktare kan ge!

Läs mer på Svenska Botaniska Föreningens hemsida:

<http://www.sbf.c.se/>

Är du intresserad kontakta
Margareta Edqvist, 0380-10629
margareta.edqvist@telia.com

Kattfot - årets växt 2012

▪ Tomas Burén

Som väntat var det inte möjligt att göra en särskilt fullständig uppföljning av en växt som fortfarande är så pass vanlig. Ett stort antal rapporter har dock kommit in och vi vill tacka alla som bidragit med fynduppgifter och ge en kort sammanfattning av resultaten.

På Artportalen fanns den 9 november 121 fynduppgifter från Småland 2012. Av dessa var det bara en som avsåg en tidigare känd lokal som inte kunnat återfinnas. Fynduppgifterna var mycket ojämnt fördelade i landskapet, med 74 från Jönköpings län, 39 från Kalmar län och endast 7 från Kronobergs län. Tre av dessa är dessutom mycket närliggande. Ett småländskt fynd tillhör Hallands län. På kartan ser man att ett stort område i Kronobergs och Kalmar län helt saknar uppgifter från 2012. Detta ska absolut inte tolkas som att kattfoten håller på att försvinna från stora delar av Småland. Om man söker på uppgifter om kattfot från Ängs- och betesmarksinventeringen i början av 2000-talet i databasen TUVÅ, som nås via Jordbruksverkets hemsida (www.jordbruksverket.se) blir bilden anorlunda. Kattfot registrerades i 460 marker i Jönköpings län, 354 marker i Kalmar län och 142 marker i Kronobergs län. Det bör påpekas att olika

inventerare kan ha varit olika noga med att leta efter och notera kattfot, men man ser tydligt att fynden är väl spridda i landskapet. Under vår inventering av Smålands flora rapporterades kattfot från 1193 inventeringsrutor, vilket rimligen innebär att det fanns flera tusen lokaler. Så är det nog fortfarande, även om arten säkerligen minskar kraftigt. Fortsätt gärna att rapportera fynd av kattfot. Det är viktigt att hålla koll på vanliga arter som minskar. De säger betydligt mer om de förändringar som sker i landskapet än de riktigt sällsynta arterna. Glöm inte bort att rapportera om du upptäcker att kattfoten försvunnit från en lokal där du sett den tidigare.

Tomas Burén, Adelgatan 11A, 393 50 Kalmar. E-post: tomas.buren@kalmar.se

Johannesnycklar *Orchis militaris* funnen i Oskarshamn

• Åke Rühling

De vilda blommornas dag i Oskarshamn blev smått sensationell genom ett fynd av orkidén Johannesnycklar, en ny art för Småland. För några år sedan fann Elisabet Lönngren en vacker förekomst av purpurknipprot *Epipactis atrorubens* vid Ärnemar i Oskarshamn. När Elisabet inför exkursionen återbesökte växtplatsen påträffade hon även ett exemplar av Johannesnycklar strax intill de av anläggningsarbeten något luggslitna purpurknipprotplantorna. Det finns visserligen två tidigare uppgifter om Johannesnycklar från Småland, men båda har bedömts som felaktiga. Beläggmaterial saknas för de föregivna växtplatserna vid Kalmar och Oskarshamn och skälen för att de avvisats finns redovisade i böckerna Smålands Flora samt Floran i Oskarshamns kommun.

Vi har ingen förklaring till hur Johannesnycklarna kommit hit. Biotopen får närmast karakteriseras som en utfyllnadsmark, där förutom de två nämnda orkidéarterna även skogsknipprot *Epipactis helleborine* uppträder i stor mängd. Marken är genom tidigare industriell verksamhet kraftigt förorenad av tungmetaller. Framtiden för Johannesnycklarna kan vara problematisk eftersom den växer helt nära en planerad färjeterminal.

Johannesnycklar. Foto Åke Rühling

Åke Rühling, Humlekärrshultsvägen 10, 572
41 Oskarshamn. E-post: ake.ruhling@telia.
com

Årsmötet i Stenbrohult

• Tomas Burén

Årsmötet 2012 var förlagt till Sven G. Nilssons barndomshem Djäknabygd i Stenbrohults socken. Själv bor han numera på gården Stockanäs i närheten, men Djäknabygd är kvar i familjens ägo och Sven är i högsta grad involverad i skötseln av bland annat slåtterängarna.

På fredagskvällen började vi med en vandring i närområdet, där Sven berättade om de olika slåtterängarnas historia. Vissa ytor hade varit helt ohävdade under något decennium när hävden återupptogs på 1970-talet, medan andra områden hade betats under en period. På försöksytorna som Sven följt sedan 1971 var det tydligt att artantalet hade ökat där slåttern återupptagits och minskat på ohävdade kontrollytorna. Stenmåra *Galium saxatile*, svinrot *Scorzonera humilis*, brudborste *Cirsium belenioides* och sommarfibbla *Leontodon bispidus* beskådades närmast gården. De mest problematiska igenväxningsarterna var, inte helt oväntat, hundkåx *Anthriscus sylvestris*, knylhavre *Arrhenatherum elatius* och lentätel *Holcus mollis*. Vi passerade järnvägen och kom in i en delvis fuktig yta där det tidigare funnits ängstarr *Carex hostiana*. Den lyckades vi tyvärr inte återfinna, men det fanns en hel del annat, till exempel massor av darrgräs *Briza media*,

blekstarr *Carex pallescens*, hirsstarr *C. panicea*, stjärnstarr *C. echinata*, stagg *Nardus stricta*, ängsskallra *Rhinanthus minor*, ängsvädd *Succisa pratensis*, blodrot *Potentilla erecta*, slåttergubbe *Arnica montana*, jungfrulin *Polygala vulgaris* och jungfru Marie nycklar *Dactylorhiza maculata* ssp. *maculata*. Sommarfibblan verkade vara påtagligt svårspriidd. Den hade endast lyckats sprida sig några få meter ut i områden som varit upplöjda. Ett försök med utplantering av klockgentiana *Gentiana pneumonanthe* pågick.

På en före detta åkerholme hittade vi stora exemplar av månlåsbräken *Botrychium lunaria*, vilket glädde Sven extra mycket, då han inte sett den i socknen på länge. På samma lokal hittades även violett fingersvamp *Clavaria zollingeri*.

Själva årsmötesförhandlingarna var ganska snabbt avklarade. Jan-Erik Hederås, en av veteranerna i styrelsen och tidigare redaktör för Parnassia, och kassören Helen Bjurulf hade tackat nej till omval och ersattes av Johan Blombry, Alvesta och Henrik Kullberg, Vaggeryd. Efter en måltid bestående av Svens hemlagade fisksoppa och bröd valde de flesta att ägna resten av kvällen åt fotbolls-EM.

Månåsbräken. Foto Tomas Burén

På lördagen började vi med att besöka slätterängarna vid Linnés Råshult. Vi fick hålla oss på de ordninggjorda stigarna, men det var inga problem att se de mest intressanta arterna. Rikligt med hönsbär *Cornus suecica* och granspira *Pedicularis sylvatica* var extra trevligt för mig som normalt håller till vid kusten. På slättergubbe kunde vi även hitta minor av slättergubbemal *Digitivalva arnicella*. Svinrot fanns särskilt rikligt på en yta som hävdats av hembygdsgörelsen under en period när andra delar fick växa igen. Sommarfibbla och rotfibbla *Hypochoeris radicata* växte bredvid varann, så att det var lätt att studera skillnaderna. På

en stig växte syltåg *Juncus tenuis*, en i sen tid inkommen art som sprider sig kraftigt.

Nästa stopp var bangårdsområdet i Diö. På den torra, sandiga marken fanns bland annat vallkrassing *Lepidium heterophyllum*, stor getväppling *Anthyllis vulneraria* ssp. *carpatica*, spenslig ullört *Logfia minima*, monke *Fasione montana*, knytling *Herniaria glabra*, sandtrav *Arabidopsis arenosa*, strimsporre *Linaria repens* och skogsbjörnbär *Rubus nes-sensis*. På en utfyllnadsmark i närheten hittades en del udda växter, bland annat kermesbär *Phytolacca acinosa*, rosenlim *Atocion armeria*, blek fetknopp *Sedum hispanicum* och en funkia *Hosta* sp. På vägen till den lokala pizzerian där lunchen intogs fick vi se den västkustros *Rosa inodora*, som hittades vid en inventering av bangården för några år sedan.

Den sista lokalen var Höö, där vi gick en rejäl runda genom det ålderdomliga odlingslandskapet. I en vägskärning fanns gott om gaffelbräken *Asplenium septentrionale* och betydligt färre plantor av svartbräken *A. trichomanes*. Sven berättade att förhållandet tidigare varit precis tvärtom. Sommarfibbla och solvända *Helianthemum nummularia* fanns främst i slätterängar, endast enstaka i betesmark. På en torr yta med hållar hittade vi vårveronika *Veronica verna*, tuvknavel *Scleranthus annuus* ssp. *polycarpus* och – efter en god stunds letande – ett exemplar av en jungfrukam *Aphanes*, som inte lät sig bestämmas

Guiden Sven G. Nilsson, Nils Eliasson och Jan-Erik Hederås på en av slätterängarna vid Djäknbabygd Foto Tomas Burén

säkert. Brudsporre *Gymnadenia conopsea* beskådades på avstånd. Hamlade lindar *Tilia europaea* förekom rikligt, men Sven var kritisk till att de hamlades för ofta. I ett kärrartat parti, där vi gjorde oss skyldiga till ett försiktigt avsteg från den tillåtna stigen, fanns tätört *Pinguicula vulgaris*, nålstarr *Carex dioica* och tagelsäv *Eleocharis quinqueflora*. Slätterfibbla *Hypochoeris maculata* sågs på ett ställe. Sven menade att den minskar snabbt, troligen mer än den numera rödlistade sommarfibblan.

Vid Möckelns strand fanns spikblad *Hydrocotyle vulgaris*, dyveronika *Veronica scutellata*, topplösa *Lysimachia thysiflora*, trädtåg *Juncus filiformis*, strandklo *Lycopus europaeus*, frossört *Scutellaria galericulata*, nysört *Achillea ptarmica*, stor näckmossa *Fontinalis antipyretica* och hårklomossa *Dichelyma capillaceum*. I en bokskog *Fagus sylvatica* med inslag av lind och skogsek *Quercus robur* hittades strecknagelskivling *Megacollybia platyphylla* och trolldruva *Actaea spicata*.

På grässtrån fanns kolvsvamp *Epichloë typhina*. Närmare bebyggelsen fanns röllikekrage *Tanacetum macrophyllum*, lundkardborre *Arctium nemorosum* och troligen röd kärleksört *Hylotelephium telephium* ssp. *telephium*. På en ask *Fraxinus excelsior* växte alleäggglav *Candelariella reflexa* och på en skogsalm *Ulmus glabra* fanns den lilla rödlistade svampen *Hymenochaete ulmicola*. I en sluttning med källutflöde växte gullpudra *Chrysosplenium alternifolium*, i en vägkant fanns ett bestånd med sötbjörnbär *Rubus plicatus* och vid parkeringsplatsen fanns den alltmer ökande blekbalsaminen *Impatiens parviflora*.

Nu var exkursionen slut och vi avslutade med fika på Djäknbabygd. Avståndet mellan exkursionslokalerna var föredömligt korta, så väldigt lite tid gick åt till transporter. Personligen tyckte jag framför allt att det var mycket intressant att höra Sven berätta om markernas historia. Det är inte så lätt att själv lista ut vilka ytor som varit igenväxta, vilka som betats periodvis och vilka som varit slätteräng hela tiden, men det kan förklara mycket av den variation som vegetationen uppvisar.

Tomas Burén, Adelgatan 11A, 393 50 Kalmar. E-post: tomas.buren@netatonce.net

Glöm inte bort De vilda blommornas dag

2012 var det ovanligt få aktiviteter i Småland på De vilda blommornas dag. Dagen är viktig för att öka intresset för botanik och för att marknadsföra vår förening, så vi hoppas på fler vandringar nästa år. Kanske skulle just du kunna leda en blomstervandring 2013? Eftersom De vilda blommornas dag främst vänder sig till allmänheten behöver man inte kunna bestämma varenda art för att kunna leda en vandring. Ofta är det bra att samarbeta med någon lokal förening, t.ex. en hembygdsförening eller en lokal krets av Naturskyddsföreningen. Glöm då inte bort att anmäla vandringen till Svenska Botaniska Föreningen, som samordnar aktiviteterna nationellt. Namnet De vilda blommornas dag ska bara användas för aktiviteter som Svenska Botaniska Föreningen står bakom.

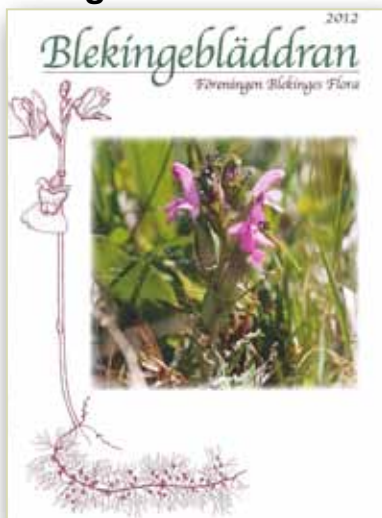
Det vanligaste är att ordna en traditionell blomstervandring med fikapaus, men det finns många exempel på andra varianter, t.ex. cykelexkursioner och kombinationer med utomhusgudstjänster. Man kan åka iväg till någon spännande växtlokal med ovanliga arter, men man kan lika gärna ha en exkursion i vardagsnaturen inne i ett samhälle.

De vilda blommornas dag 2013 är söndagen den 16 juni. Aktiviteterna anmäls direkt till Svenska Botaniska Föreningens kansli (se www.sbf.c.se) eller till Marion Jannes (se pärmens insida) som är samordnare för Småland.

Blekingebläddran

– en ny botanisk tidskrift för Blekinge

I år har Föreningen Blekinges Flora startat Blekingebläddran som medlemstidskrift. Den innehåller artiklar om kärlväxter, mossor, lavar, svampar och alger med anknytning till Blekinge. Tidskriften kommer ut en gång om året, på våren, och kan erhållas genom att betala in medlemsavgiften på 100 kr till föreningens postgiro 4877 229-7 eller bankgiro 5704 5205 (20 kr för familjemedlem) – ange att det gäller nytt medlemsskap.

Råd till författare

Parnassia utkommer maj och december. Artiklar och notiser bör skickas senast 1 april respektive 1 november för att komma med i ett visst häfte.

Det är enklast om du skickar texten med e-post och gärna skriven i Word. Men det går också utmärkt att skicka texten på papper (läs då korrekturet extra noga så att allt blir rätt avskrivet).

Skicka gärna med förslag till bilder - teckningar, kartor eller foton av växter, miljöer, personer. Digitala bilder fungerar smidigast. Digitala foton måste ha hög upplösning och helst vara i formaten .tif eller .jpg.

Välkommen med dina bidrag till *Parnassia*!

Redaktörer:

Tomas Burén, Adelgatan 11A, 393 50 Kalmar. Tel 0480 - 251 89.

E-post: tomas.buren@netatonce.net

Åke Widgren, Ronnebygatan 10, 371 32 Karlskrona. Tel 0455 – 31 17 41.

E-post: cotula@gmail.com

Nicklas Strömberg, Sågverksvägen 10, 570 84 Mörlunda. Tel 070 - 205 49 78

E-post: nicklas.stromberg@globaltwitcher.com

Äldre nummer av *Parnassia* säljes

Äldre nummer av *Parnassia* (år 1992–2011) säljes för 15:-/styck. Hela sviten (36 häften) kostar 350:-. Av några nummer finns bara ett fåtal exemplar kvar. Om så behövs kommer de att nykopieras och kan då få ett något avvikande utförande.

Från år 1988–1991 (8 nummer) finns få nummer kvar och de säljes endast i hel svit för 100:-. Kostnader för porto och emballage tillkommer.

Beställ hos Allan Karlsson, tel. 0381–104 16.

E-post: Allan.Karlsson@adress.eksjo.com

www.smalandsflora.org

Sid 25

Tomas Burén - En märklig strandäng vid Norra Dragsviken

Sid 27

Åke Widgren - Brudsporre som trädgårdsogräs

Sid 31

Tomas Burén - Kattfot - årets växt 2012

Sid 32

Åke Rühling - Johannesnycklar *Orchis militaris* funnen i Oskarshamn

Sid 33

Tomas Burén - Årsmötet i Stenbrohult

Sid 36

Glöm inte bort De vilda blommornas dag

Sid 36

Blekingebläddran – en ny botanisk tidskrift för Blekinge

Granspira Foto *Tomas Burén*